

۱- عبارت «مولانا می‌پندارد که این ناله در درون همه‌ی موجودات هست و اگر عنایت یا جذبه‌ی پروردگار در آن‌ها بدمد، همه می‌نالند.» با کدام بیت، قرابت معنایی دارد؟

- ۱) هر کس به تمنّایی رفتند به صحرایی
۲) ای باده‌فروش من، سرمایه‌ی جوش من
۳) یا چشم نمی‌بیند یا راه نمی‌داند
۴) امید تو بیرون برد از دل همه امیدی
- ما را که تو منظوری خاطر نرود جایی
از توست خروش من، من نایم و تو نایی
هر کاو به وجود خود دارد ز تو پروایی
سودای تو خالی کرد از سر همه سودایی

۲- در بیت «بشنو از نی چون حکایت می‌کند / از جدایی‌ها شکایت می‌کند» معنی دقیق‌تر «جدایی» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) رها شدن جان از دنیای مادی
۲) رها شدن روح از رنج و مصیبت
۳) دوری روح از وجود مادی انسان.
۴) دور شدن روح انسان از عالم معنا

۳- واژه‌ی «وظیفه» در کدام گزینه معنای متفاوتی دارد؟

- ۱) مکارم تو به آفاق می‌برد شاعر
۲) حافظ و وظیفه‌ی تو دعا گفتن است و بس
۳) ای عاشق گدا چو لب روح بخش یار
۴) سه بوسه کز دو لب‌ت کرده‌ای وظیفه‌ی من
- از او وظیفه و زاد سفر دریغ مدار
در بند آن مباش که نشنید یا شنید
می‌داندت وظیفه تقاضا چه حاجت است
اگر ادا نکنی قرض دار من باشی

۴- کدام گزینه کنایه از «خوردن» است؟

- ۱) صرف صیغهٔ بَلَعْتُ
۲) کتّادهٔ شعر و ادب می‌کشید
۳) کاسه و کوزه یکی شده بودیم
۴) گویی حنجره اش دو تنبوشه داشت

۵- در گروه لغات زیر چند واژه نادرست معنی شده اند؟

فایق(برتر)- باسق(خطاکار)- کاینات(موجودات جهان)- صفوت(خالص)- تتمه(به جای مانده)- مطاع(اطاعت کننده)- وسیم(صاحب جمال)- بلغ(ابلاغ)- الدجی(آشکار)- خصال(طینت ها)

- ۱) ۴
۲) ۳
۳) ۲
۴) ۱

۶- در گروه لغات زیر چند واژه نادرست معنی شده اند؟

مراقبت(تامل)- مکاشفت(اعمال الهی)- مستغرق(غرق شده)- معاملت(آگاهی)- مدعی(خواهان)- تحفه(نا مرغوب)- کرامت(کرم و بخشش)- تقصیر(گناه)- عذر(بهانه جویی)- سزاوار(لایق)

- ۱) ۱
۲) ۲
۳) ۳
۴) ۴

۷- عبارت «جامه ای دوخته شده که بزرگی به کسی میبخشد» بیانگر کدام گزینه است؟

- ۱) دراعه
۲) ردا
۳) کسوت
۴) خلعت

۸- کدام بیت با عبارت «باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی‌دریغش همه جا کشیده. پرده‌ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه‌ی روزی به خطای منکر نبرد» قرابت مفهومی ندارد؟ (آزمایشی سنجش- ۸۵)

- ۱) لطیف کرم گستر کارساز
۲) ولیکن خداوند بالا و پست
۳) دو کونش یکی قطره از بحر علم
۴) به امرش وجود از عدم نقش بست
- که دارای خلق است و دانای راز
به عصیان در رزق بر کس نیست
گنه بیند و پرده پوشد به حلم
که داند جز او کردن از نیست هست؟

۹- املائی کدام کلمه به معنی «میان» است؟

- ۱) بهبوحه
۲) بحبوحه
۳) بحبوه
۴) بهبوه

۱۰- از کدام فعل دعایی طبق قاعده، حرفی حذف شده است؟

- ۱) بیندا
۲) مماناد
۳) منشیندا
۴) باد

۱۱ - معانی درست واژه‌های «آزگار - استیصال - استشاره - متفرّع - وقاحت» به ترتیب در کدام گزینه آمده‌اند؟

- ۱) به طور مداوم - درماندگی - رای زدن - وابسته - بی‌شرمی
 ۲) سخت - به‌ناچار - رایزنی - دنباله - زشتی
 ۳) قدیمی - ناچاری - مشورت کردن - فرعی - بی‌شرمی
 ۴) زمانی دراز - بدبختی - اشاره کردن - تابع - زشتی

۱۲ - کدام گزینه در بردارنده‌ی مفهوم بیت زیر است؟

گفت: باید حد زند هشیار مردم، مست را گفت: هشیاری بیار، اینجا کسی هشیار نیست

- ۱) من بی‌خود و تو بی‌خود ما را که برد خانه
 ۲) در شهر یکی کس را هشیار نمی‌بینم
 ۳) تو وقف خراباتی دَخَلت و خَرَجَت می
 ۴) چون کشتی بی‌لنگر کُز می‌شد و مژ می‌شد
 من چند ترا گفتم کم خور دو سه پیمان
 هریک بتر از دیگر شوریده و دیوانه
 زین وقف به هشیاران مسیار یکی دانه
 وز حسرت او مرده صد عاقل و فرزانه

۱۳ - کدام گزینه با بیت زیر اشتراک مفهومی دارد؟

از دست و زبان که بر آید کز عهده‌ی شکرش به در آید؟

- ۱) مگو تا بگویند شکر ت هزار
 ۲) چو بینی دعاگوی دولت هزار
 ۳) عطایی است هر موی ازو بر تنم
 ۴) به ناکردن شکر پروردگار
 چو خود گفتمی از کس توقع مدار
 خداوند را شکر نعمت گزار
 چگونه به هر موی شکر کنم
 شنیدم که برگشت ازو روزگار

۱۴ - در متن زیر، چند بار از آرایه‌ی تشبیه استفاده شده است؟

«باران رحمت بی‌حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی‌دریغش همه‌جا کشیده. پرده‌ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه‌ی روزی به خطای منکر نبرد.»

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۱۵ - معنی «کرامت» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) جفا نه شیوه‌ی دین‌پروری بود حاشا
 ۲) حافظ این خرقه‌ی بینداز مگر جان ببری
 ۳) حاشا که من از جور و جفای تو بنالم
 ۴) نصیب ماست بهشت ای خداشناس برو
 همه کرامت و لطف است یزدانی
 کاتش از خرقه‌ی سالوس و کرامت برخاست
 بیداد لطیفان همه لطف است و کرامت
 که مستحقّ کرامت گناهکارانند

۱۶ - چند گروه از کلمات زیر، غلط املائی دارند؟

«صفوت و برگزیده - وسیم و دارای نشان پیامبری - متاع و فرمانروا - حیات و زندگی - باسق و بلند»

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۱۷ - شکل درست املائی واژه‌های داخل کمانک در کدام گزینه آمده است؟

- ۱- مَنّت خدای را که طاعتش موجب (غربت - قربت) است.
 ۲- هر نفسی که فرو می‌رود مَمَدّ (حیات - حیاط) است.
 ۳- تخم خرمایی به تربیتش نخل (باسق - باصق) گشته
 ۴- واصفان حلیه‌ی جمالش به تحّیر (منصوب - منسوب)
 ۱) قربت - حیات - باصق - منصوب ۲) قربت - حیات - باسق - منسوب ۳) غربت - حیاط - باسق - منسوب ۴) غربت - حیاط - باسق - منصوب

۱۸ - هم‌خانواده‌ی کدام واژه غلط آمده است؟

- ۱) نعمت: منعم ۲) قربت: مقرب ۳) مفرّح: حریف ۴) مراقبت: رقیب

۱۹ - مفهوم مقابل بیت «نی، حریف هر که از یاری بُرید / پرده‌هایش پرده‌های ما درید» در کدام گزینه دیده می‌شود؟

- ۱) چنگ است هر جایی مگو، راز نهان خود بر او
 ۲) مرا محرم راز خود ساخت نی
 ۳) نی حال دلم یکان یکان می‌گوید
 ۴) بی‌پرده به هر گوشه کند راز نهان را
 نی راز را دارد نهان با او بگو هم راز را
 ز راز نهان پرده انداخت نی
 وان راز که داشتم نهان می‌گوید
 ای نی نَقَس پرده‌گشایی که تو داری

۲۰- کلمات معادل معانی: «دور دانستن، توقف چندروزه در سفر در جایی، توقف کوتاه، سینی گرد بزرگ و معمولاً چوبی» به ترتیب در کدام گزینه صحیح آمده است؟

- ① تبعید، اسکان، چریغ، طیلسان   ② بعید، اتراق، اقامت، طبق   ③ استبعاد، اتراق، سرپزدن، طبق   ④ بعید، اتراق، سر پر زدن، طیلسان

۲۱- در همه گزینه‌ها به جز گزینه ..... آرایه «تناقض» وجود دارد.

- ① فتح ما آزاد مردان در شکست خود بود   ② ماه اگر نیکو نتابد، ابر در پیشش کشیم
 ③ می تپد مرغ دلم بر سر آن دانه دل   ④ برق بلا بارش است ابر بهاران عشق
 ⑤ گو دل از ما جمع دارد، دشمن نامرد ما   ⑥ رهبر ار گمراه گردد، سنگ‌ها رهبر نهیم
 ⑦ چه کند؟ خرمن عمر است همین یک دانه   ⑧ دانه ما سوخته است از نم احسان او

۲۲- در کدام گزینه «جهش ضمیر» وجود دارد؟

- ① مکر او معکوس و او سرزیر شد   ② روزگارش برد و روزش دیر شد
 ③ نی حریف هر که از یاری برید   ④ پرده‌هایش پرده‌های ما درید
 ⑤ زمانه گر بزند آتش به خرمن عمر   ⑥ بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست
 ⑦ باز آ که در هوایت خاموشی جنونم   ⑧ فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران

۲۳- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ① هر دو عالم یک فروغ روی اوست   ② گفتمت پیدا و پنهان نیز هم
 ③ تا به جایی رساندت که یکی   ④ ز جهان و جهانیان بینی
 ⑤ می‌کند باد صبا هر روز پیش از آفتاب   ⑥ مصحف خلق تو را از بوی گل تفسیرها
 ⑦ دیدم گل و بستان‌ها، صحرا و بیابان‌ها   ⑧ او بود گلستان‌ها، صحرا همه او دیدم

۲۴- در کدام ابیات به مفاهیم محوری ادبیات انقلاب اسلامی اشاره شده است؟

- الف) ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد   یوسف بگو که هیچ نیاید برون ز چاه
 ب) شاهد نیاز نیست که در محضر آورند   در دادگاه عشق رگ گردنت گواه
 ج) حسن شهادت از همه حسنی فراتر است   ای محسن شهید من ای حسن بی گناه
 د) دارد اسارت تو به زینب اشارتی   از اشتیاق کیست که چشمت کشیده راه
 ① الف - د   ② ب - ج   ③ ج - د   ④ الف - ج

۲۵- در کدام گزینه تعداد «وابسته‌ها» بیشتر است؟

- ① با هزارش یاد بود خوب، خوابیده است.   ② آن هزاران یادبود خوب را در خواب می‌دیده است.
 ③ صدای شوم و نامردانه‌اش در چاهسار گوش می‌پیچید.   ④ کشته هر سو بر کف و دیواره‌هایش نیزه

۲۶- در واژگان زیر چند واژه «وندی، مرکب، وندی مرکب» وجود دارد؟

«باد برف - وحشتناک - آشنا - چوب دستی - میدانک - روکش - هماوا - تیره‌بختی - ناورد - لبخند - ایران شهر - پهناور - ناباور - غیرت مند - زیامرام - شگفت آور - غم‌انگیز»

- ① ۲ - ۵ - ۶   ② ۲ - ۶ - ۵   ③ ۳ - ۶ - ۶   ④ ۳ - ۵ - ۵

۲۷- در کدام بیت تعداد ترکیب وصفی بیشتر است؟

- ① سیاهش بیامد به پیش پدر   ② یکی خود زرین نهاده به سر
 ③ سراسر همه دشت بریان شدند   ④ بر آن چهر خندانش گریان شدند
 ⑤ سر پر ز شرم و بهایی مراست   ⑥ اگر بی گناهیم رهایی مراست
 ⑦ بیامد دو صد مرد آتش فروز   ⑧ تو گفتی شب آمد به روز

۲۸- ساختمان واژه های کدام گروه «ساده» است؟

- ① ساروان - کاروان - همسر   ② کردار - گفتار - شهریار   ③ هاماوران - کاووس - ارجمند   ④ سبوی - موبد - روشن

۲۹ - کدام گزینه با مفهوم عبارت «خلق از مکاید فعلش به جهان برفتند و از گُربت جورش راه غربت در پیش گرفتند» نزدیکی دارد؟

۱) بر آن باش تا هرچه نیت کنی	نظر در صلاح رعیت کنی
۲) آلا تا نیچی سر از عدل و رای	که مردم ز دستت نیچند پای
۳) گریزد رعیت ز بیدادگر	کند نام ز شتش به گیتی سَمَر (افسانه)
۴) بَسی بر نیاید که بُنیاد خود	بِکند آن که بنهاد بُنیاد بد

۳۰ - معنی واژه «اندیشه» در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) سعدی از سرزنش غیر نترسد هیئات	غرقه در نیل چه اندیشه کند باران را
۲) حکیمان را در این اندیشه بگذار	شرر از تیشه خیزد یا ز سنگ است
۳) در میان ما و تو حایل نباشد بحر و کوه	رهروان را کی بود اندیشه از بالا و پست
۴) از برای دوست شهری دشمن ما شد، ولی	گر مسخر می کنیم، از این و آن اندیشه نیست

پاسخنامه تشریحی

۱ - گزینه ۲

در صورت سؤال و گزینه ی ۲ به کشش و جذبه ی معشوق اشاره دارد که سبب ناله ی عاشق است.
متوسط

۲ - گزینه ۴

منظور از «جدایی ها»، بریدن و دور شدن روح انسان از عالم معنا است. مولانا به عنوان یک انسان آگاه و آشنا با حقایق عالم معنا شکایت می کند که چرا روح آزادۀ او را از عالم معنا جدا کرده اند.
آسان

۳ - گزینه ۲

در گزینه های ۱ و ۳ و ۴ وظیفه به معنی روزی است و در گزینه ی ۲ به معنی مسئولیت است.
آسان

۴ - گزینه ۱

صرف صیغه ی بَلَعْتُ: کنایه از این که خوردم.
کَبَّادَه کشیدن: ادّعی چیزی را داشتن - کاسه و کوزه یکی شده بودیم: یکدل و صمیمی شده بودیم.
گوی حنجره اش دو تنبوشه داشت: هم می خورد، هم حرف می زد.
متوسط

۵ - گزینه ۱

باسق = بلند / فاسق = گناه کار
مطاع = فرمانروا / مطیع = اطاعت کننده
وسیم = دارای نشان پیامبری / قسیم = صاحب جمال
الدجی = تاریکی ها

آسان

۶ - گزینه ۴

مکاشفت = کشف کردن
معاملت = اعمال الهی
تحفه = هدیه

عذر = توبه

آسان

۷ - گزینه ۴

واژه نامه ی کتای سوم
آسان

۸ - گزینه ۴

در گزینه های ۱ و ۲ و ۳ به مفهوم عبارت اشاره شده است که در گزینه ی ۱ کرم گستر کارساز = باران رحمت بی حسابش
گزینه ی ۲ به عصیان در رزق بر کس نبست = وظیفه ی روزی به خطای منکر نبرد
گزینه ی ۳ گنه بیند و پرده پوشد به حلم = پرده ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد

متوسط

۹ - گزینه ۲

بحبوحه: میان، اثنا، وسط
آسان

۱۰ - گزینه ۴

برای ساختن فعل دعا به آخر یا یکی به آخر مانده ی فعل مضارع ساده ی سوم شخص مفرد، الف می افزاییم:

بودن ← (بن مضارع) ← بُؤ ← (مضارع ساده‌ی سوم شخص مفرد) ← بُؤد ← (افزودن الف به یکی آخر مانده) ← بواد ← (فرایند کاهش واج (ستردنِ «و»)) ← باد

آسان

۱۱ - گزینه ۱

معنای کامل واژه‌ها: آزرگار: به طور مداوم - زمان دراز و طولانی

انیصال: درماندگی، ناچاری

استشاره: رای زدن - مشورت کردن

متفرّع: وابسته، تابع

وقاحت: بی شرمی

آسان

۱۲ - گزینه ۲

در صورت سوال و گزینه‌ی ۲ پروین اشاره دارد که :

گر حکم شود که مست گیرند در شهر هر آن که هست گیرند

آسان

۱۳ - گزینه ۳

در صورت سؤال و گزینه‌ی (۳)، ناتوانی و عجز انسان از شکر گزاری نعمات الهی.

متوسط

۱۴ - گزینه ۳

اضافه‌های تشبیهی: باران رحمت - خوان نعمت - پرده‌ ناموس

آسان

۱۵ - گزینه ۲

۲- کرامت: کار خارق‌العاده‌ای که مخصوص انبیا و اولیاست.

در سایر گزینه‌ها، کرامت در معنای «بخشش» است.

متوسط

۱۶ - گزینه ۱

متاع و فرمانروا ← مطاع و فرمانروا

آسان

۱۷ - گزینه ۲

آسان

۱۸ - گزینه ۳

آسان

۱۹ - گزینه ۱

در گزینه (۱)، «نی» راز نگهدار است. اما در بیت صورت سؤال و سایر گزینه‌ها، «نی» افشاکننده‌ اسرار است و رازها را برملا می‌کند.

صورت مستقیم بیت گزینه (۴) چنین است که: ای نی، نفس پرده‌گشایی که تو داری، راز نهان را به هر گوشه‌ای بی‌پرده (= آشکار) می‌کند.

متوسط

۲۰ - گزینه ۳

پاسخ گزینه ۳: «دور دانستن، توقف چندروزه در سفر در جایی، توقف کوتاه، سینی گرد بزرگ و معمولاً چوبی؛ به ترتیب معنی کلمات: «استبعاد، اتراق، سرپرزدن، طَبَق» است.

گزینه ۱: تمام واژه‌ها غلط هستند.

گزینه ۲: بعید و اقامت غلط هستند.

گزینه ۴: بعید و طیلسان غلط است.

متوسط

۲۱ - گزینه ۲

۱) شکست را باعث فتح دانسته است.

۳) یک دانه بودن خرمن.

۴) سوختن از نم.

آسان

۲۲ - گزینه ۳

گزینه ۳ ← زمانه اگر به خرمن عمر آتش بزند.

سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: روزگار (او) - روزی (او) ← ندارد

گزینه ۲: پرده‌های (او) ← ندارد

گزینه ۴: هوایت ← هوای تو / جنونم ← جنون من ← ندارد

متوسط

۲۳ - گزینه ۲

مفهوم گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴: انسان با مشاهده پدیده‌ها و مخلوقات خداوند متعال می‌تواند به وجود خالق مقتدر عالم ایمان بیاورد.

متوسط

۲۴ - گزینه ۳

« مفاهیم شهادت و مضامین عاشورایی » که از مفاهیم ادبیات انقلاب است از گزینه‌های (ج و د) دریافت می‌شود.

آسان

۲۵ - گزینه ۲

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱ ← هزار یاد بود - یاد بود خوب - یادبود او (۳ مورد)

گزینه ۲ ← آن یاد بود - هزار یادبود - هزار+ان - یادبود خوب (۴ مورد)

گزینه ۳ ← صدای شوم - صدای نامردانه - چاهسار گوش (۳ مورد)

گزینه ۴ ← هرسو - دیواره‌ها - دیواره‌ی او (۳ مورد)

متوسط

۲۶ - گزینه ۳

واژه‌های وندی ← وحشتناک - میدانک - هماؤا - پهناور - ناباور - غیرت مند (۶ مورد)

واژه‌های مرکب ← بادبرف - روکش - لبخند - ایران شهر - شگفت آور (۶ مورد)

وندی مرکب ← چوب دستی - تیره بختی - زیبا مرام (۳ مورد)

متوسط

۲۷ - گزینه ۲

گزینه ۲ ← همه دشت - آن چهر - چهرخندان ← وصفی (۳ مورد)

گزینه ۱ ← یکی خود - خود زرین ← ۲ مورد

گزینه ۳ ← سر پر از شرم - سر بهایی ← ۲ مورد

گزینه ۴ ← دو صد مرد - مرد آتش فروز ← ۲ مورد

متوسط

۲۸ - گزینه ۴

گزینه ۴ ← همه واژه‌ها ساده‌اند - «ی» در «سبوی» زاید است «وند» نیست.

شرح گزینه‌ها: گزینه ۲ ← کردار و گفتار ← وندی/شهریار ← مرکب

گزینه ۱ ← ساروان - کاروان ← ساده/همسر ← وندی

گزینه ۳ ← هاماوران - کاووس ← ساده/ارجمند ← وندی

متوسط

۲۹ - گزینه ۳

مفهوم جمله سؤال ← اشاره دارد به مهاجرت مردم به جاهای دیگر از ظلم پادشاه که همین مفهوم در گزینه ۳ دیده می‌شود که دوری و گریزانی مردم از

شاه ظالم را می‌گوید.

بررسی گزینه‌های دیگر: ۱ ← به مصلحت مردم رفتار کن.

۲ ← عادل باش تا مردم با تو باشند.

۳ ← ظلم و بدی باعث نابودی توست.

متوسط

۳۰ - گزینه ۲

در گزینه «۲» اندیشه به معنای «فکر» است.

در سایر گزینه ها در معنای «ترس» آمده است.

متوسط

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۲

۲ - ۴

۳ - ۲

۴ - ۱

۵ - ۱

۶ - ۴

۷ - ۴

۸ - ۴

۹ - ۲

۱۰ - ۴

۱۱ - ۱

۱۲ - ۲

۱۳ - ۳

۱۴ - ۳

۱۵ - ۲

۱۶ - ۱

۱۷ - ۲

۱۸ - ۳

۱۹ - ۱

۲۰ - ۳

۲۱ - ۲

۲۲ - ۳

۲۳ - ۲

۲۴ - ۳

۲۵ - ۲

۲۶ - ۳

۲۷ - ۲

۲۸ - ۴

۲۹ - ۳

۳۰ - ۲